

Nguyễn Công Bng

L i BBT Champaka.info. Nguyễn Công Bng, nhà đ u tranh cho t do dân ch Vi t Nam, là đ i bi u trong bu i h i lu n v dân t c b n đ a Vi t Nam do H i Đ ng Phát Tri n Văn Hóa Xã H i Champa t ch c vào ngày 14-9-2013 t i San Jose Hoa K . Đây là quan đ i m c a Nguyễn Công Bng v dân t c Chăm b n đ a :

Dân tộc Bnđ a Vi t Nam: M t v n đ c n đ c nhìn nh n

Theo tinh th n b n 'Tuyên ngôn v Quy n c a các Dân t c B n đ a' do Liên Hi p Qu c v n đ ng thành hình và đã đ c 143 qu c gia (k c Vi t Nam) ch p thu n, thì n c ta ph i có ít nh t là 30 dân t c b n đ a. Qua l ng kính nh n, đây là m t th c t l ch s và chính tr không th nào nhìn khác h n. Và do đó, v n đ hi n nay không còn là « Vi t Nam có Dân t c B n đ a hay không? » mà là Chính ph Vi t Nam ph i công nh n s hi n h u c a các dân t c b n đ a và c n có chính sách t ng đ ng v i khuynh h ng chung c a c ng đ ng th gi i ti n b .

V i th c t có 54 dân t c đã và đang s ng trên lãnh th t B c chí Nam, Vi t Nam m c nhiên là m t qu c gia đa ch ng t c và đa văn hóa. Dù ng i Kinh chi m đa s (86%) dân s song c ng đ ng các dân t c b n đ a v n luôn đóng m t vai trò quan tr ng, vì lãnh th Vi t Nam ngày nay đã có công lao khai phá, phát tri n c a nhi u th h dân t c b n đ a. H n n a, Vi t Nam s không th có hòa bình th c s n u nh chính ph không nhìn nh n ngu n g c các dân t c b n đ a, đ c bi t là t p th ng i Tây Nguyên, ng i Champa và ng i Khmer-Krom. Các chính sách k th , ng c đ i ch gây ra thêm nhi u mâu thu n nguy h i, làm m t uy tín qu c gia và gây c n tr cho ti n trình hòa đ ng dân t c. Vai trò c a các c ng đ ng ng i thi u s cũng có ý nghĩa t ng t .

T nh n th c đó, ý nghĩa c a c m t « Dân t c Vi t Nam » c n ph i đ c hi u m t cách r ng rãi nh là s hoà h p gi a ng i Kinh cùng các dân t c b n đ a và s c t c thi u s , ch không ph i ch là t p th ng i Kinh thu n túy. M t khi quan ni m Dân T c B n Đ a đ c nhìn nh n, t t c công dân Vi t Nam đ u là m t thành ph n chính th c c a Dân t c Vi t Nam -- không phân bi t s c t c. Có th nói, ý ni m s c t c Kinh, s c t c b n đ a hay s c t c thi u s ch là nh ng t ng nh m xác đ nh ngu n g c ch ng t c cho nh ng lãnh v c nghiên c u chuyên môn, ch không ph i là tiêu chu n đ phân đ nh giai c p xã h i, văn hoá, chính tr , kinh t hay b t c quy n l i nào khác.

Vi t Nam là m t đ ng h p ch ng qu c và đa s ng i Vi t ngày nay là con cháu bao đ i c a nhi u dòng máu s c t c khác nhau. Ch « Đ ng Bào » ngày nay không còn ý nghĩa h n h p c a nh ng ng i cùng m t « b c m trăm con » nh truy n thuy t, mà là nh ng th h con ng i đã cùng chia s vinh nh c, thăng tr m, vui kh trong su t chi u dài l ch s Vi t Nam. Nhìn nh n đ c ý nghĩa này thì t t c chúng ta -- không phân bi t ng i Kinh, ng i b n đ a hay thi u s -- s có th c m thông, g n bó v i nhau. T đó, nh ng va ch m trong l ch s s đ c nhìn m t cách trung th c, khách quan h n; b i l nh ng đau th ng c a l ch s không ph i ch có các dân t c b n đ a gánh ch u, mà ng i Kinh cũng đã có vô s t n h i to l n b i chu i chi n tranh gây ra b i các dân t c b n đ a, và n i chi n gi a ng i Kinh. Nói cách khác, l ch s đau th ng không ph i ch là s mâu thu n, đàn áp c a ng i Kinh v i các dân t c b n đ a, mà còn là gi a ng i Kinh v i ng i Kinh, và gi a các dân t c b n đ a v i nhau.

Hoàn cảnh lịch sử luôn oái oăm và tàn nhẫn trong những giai đoạn có nhiều nghịch cảnh. Những lịch sử là những gì đã qua để chúng ta học hỏi và rút ra kinh nghiệm để làm tốt hơn hiện tại và quá khứ. Vấn đề bây giờ là nhìn lại quá khứ với tinh thần nào, giải quyết khó khăn của hiện tại ra sao, và tiến đến tương lai với định hướng gì.

Có phải chăng một trong những điều kiện để phát triển bình đẳng và nhanh chóng trong thời đại hôm nay là cùng hòa đồng trong tinh thần cộng đồng, tôn trọng kính và xây dựng? Thuật ngữ « melting pot » của Hiệp chủng quốc Hoa Kỳ là một ví dụ điển hình nhất, vì lẽ này, mọi sắc tộc thiểu số và dân da đỏ bản địa đều được quy nạp vào tôn giáo và văn hóa của họ, song đồng thời cũng được chính phủ khuyến khích để họ nhập một cách bình đẳng vào dòng chính. Nhờ tinh thần đó, Hoa Kỳ trở thành một thuật ngữ tiêu biểu cho tinh thần hòa đồng các dân tộc.

